

„EDINOST“
izhajajo po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torkih, četrtek-
ih in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerko pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za teden mesec 1. — 30. izven Avstrije 1.40
za tri mesece 2. — 3.00
za pol leta 4. — 6.00
za leto 7. — 10.00
Na naročbe brez priložene naročilnice se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 avc.
izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerko
izdanje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tarifi v petiti; za
naslov: 2 debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navedeni vrstice.
Zaslana, neurtinice in javne zahteve, do-
mači oglasni tisk se računajo po pogodbi.

Vse dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kor odfrankovano se ne
sprejema. Rokopisat se ne vračajo.

Narodno, reklamno in oglašje spre-
jema uredništvo ulica Molina pic-
colo št. 3, II. nadst. Odpis reklamacije
se pristoje pošilja.

„P. politični je moč!“

One č. gg. naročnike, kateri se niso
odzvati poštanim plačilnim nalogom za 1.
1894. opozarjamo s tem, da jim ustavimo
list, ako ne pošljejo naročilnice do 4. maja
t. l. Zajedno prosimo č. gg. naročnike, ki
niso doposlali naročilnice za prvo in drugo
četrtletje t. l., da to čim prej storijo. Troški
za naš list so veliki in le redno plačevanje
naročilnice nam omogoči vzdrževanje na-
šega prepotrebne lista.

Uredništvo.

Upravištvo.

Boj za slovensko šolo v Trstu.

Listu „Il Paese“ z dne 27. t. m. jav-
ljam — kakor pravi — od dobro poučene
strani, da se vprašanje slovenske šole v
Trstu bliža svoji rešitvi; in sicer se ta za-
deva reši tako, da vlada sama osnuje
v Trstu jedno narodno slovensko
šolo. Relata refero — kakor smo čitali to
vest v omenjenem listu, tako jo podajemo
tudi svojim čitateljem; le toliko nam je opa-
ziti se svoje strani, da bi bili popolnoma za-
dovoljni s tako rešitvijo tega vprašanja.

„Il Paese“ opaža, da se mu vendar zdi
neverjetno, da bi hoteli odškodovati Slo-
vence v Trstu za izgubljeno partijo — v
Celju! Oho! le počasi, dragi moj „Paese“:
ako nimaš drugih argumentov proti ustanovi
slovenske šole v Trstu, potem si sam potrdil
potrebo take šole. V prvo se nam vidi jako
čudno, kako more „Il Paese“ govoriti o „iz-
gubljeni partiji“ Slovencev v Celju, ko danes
niti ne vemo, kdaj se boče vstilo v poslanski
zbornici glasovanje o Celjskem vprašanju;
v drugo pa, vprašanje gimnazija v Celju ni
v nikaki zvezi z vprašanjem slovenske na-
rodne šole v Trstu. Ali dobimo slovenski
gimnazij v Celju, ali ga ne dobimo, t. je po-
vsem irelevantno glede na naše tržaško šol-
sko vprašanje. Lepe nazore imajo pri „Paesu“
o kulturnih potrebah narodov, ako menijo,
da se s istimi more mešetariti kakor s konji
na semnju. Mi razumemo na vse zadnje, ako
stranke barantajo med seboj, ko gre za de-
ljenje političnega gospodstva; ali naravnost
brezvestno bi bilo, ako bi hoteli barantati s
kulturnimi potrebami ljudstva: tu odločuje
le faktična potreba, kakor je določena v za-
konih! Mi v Trstu imamo gotovo desetkrat
več otrok nego jih zahteva zakon za osnutje
šole — to jedino dejstvo mora imeti vlada
pred očmi. Mi ne zahtevamo slovenske šole
kot „odškodnino“ za kako kje drugje zgub-
ljeno partijo, ampak zahtevamo jo kot do-
gnano kulturno potrebo, zagotov-
ljeno nam v zakonih; in istotako bi se šta-
jerski Slovenci prav lepo zahvalili, ako bi
vlada hotela smatrati eventualno ustanovitev
slovenske narodne šole v Trstu kot nadome-
stilo za slovenski gimnazij v Celju. Tako

mešetarenje z najsvetejšimi — kulturnimi po-
trebami bilo bi naravnost frivolno, takó fri-
volno, kakor so frivolni naši tukajšnji na-
sprotniki. Ne, ne gospóda, tega ne zahtevajte
nikdar: da zbežita iz Trsta zakon in pravica
pred — Celjskim vprašanjem. Bodite v boju,
imenu, ako že hočete po vsej sili, nasilni in
krivični, pa vsaj smešne se ne delajte
pred vsem svetom. Ali res tako nizko sodite
svoje občinstvo, da mu smete ponuditi kar
— hočete?!

Sedaj pa še par besedij do vse sloven-
ske delegacije v koaliciji in izven koalicije.
Jednast let se že vleče to nesrečno šolsko
vprašanje tržaško in skoro bode leto, odkar
je uročil dr. Gregorin oni znameniti rek-
urz. A še danes nimamo nikaškega odgovora.
Stvar se ne gane z mesta menda zato, ker
bi vlada hotela nasiti slovensko ovco, ne da
bi se dotaknila italijanske trave. To ne gre,
nikakor ne gre! Pri kulturnih vprašanjih ne
poznamo šale — to naj povedo gospodje po-
slanci slavni vladi. Tudi koalirani gospódi
je dolžnost govoriti ker jih v tem slučaju
nikakor ne veže načelo koalicije: da morajo
mirovati narodna in politična vpra-
šanja. Na kulturnem polju, na polju iz-
obražbe in omike ni in ne sme biti mirovanja:
tu je vedno gibanje in napredovanje, ker se
človeški duh ne dá stiskati v okove. Na
kulturnem polju ni mirovanja, kajti tam, kjer
je navidezno mirovanje, tam je resnično na-
zadovanje, iz kojega more nastati le
mrtilo in iz mrtila — smrt! To bi bila
vendar previsoka cena za vzdrževanje kate-
rega si bodi političnega zistema. V to ceno
ne smemo privoliti mi Slovenci, ako nočemo,
da bode svet mislil, da je bila vsa naša
borba — zgolj komedija.

Niti drugi napredni narodi, kojim je na-
rodni obstanek zagotovljen, in ki so se po-
peli visoko gori na lestevici kulture, ne bi
mogli privoliti v popolno mirovanje na kul-
turnem polju; koliko manje moremo v to
privoliti mi, kojim je dolžnost prejško magoče
popolniti to, kar smo zamudili tekom časov,
če tudi ne po lastni krivdi.

Pri nas Slovencih bilo bi pa zgolj izdaj-
stvo na vsem našem programu, na naših
stremljenjih in na naših potrebah, ako bi ho-
teli sedaj mirno spati na lavorikah, kojih si
niti priborili nismo. Politiko oportu-
nizma je možno tirati do neke gotove meje,
ali kjer gre za življenske interese naroda,
kjer gre za goli obstanek, tam treba misliti
tudi na-še. In tako se obračamo danes do
gospóde poslancev, da se spomnijo zopet je-
denkrat na naše kulturne potrebe, da se
spomnijo svojih bednih bratov tu na periferiji,
da se spomnijo našega šolskega vpra-
šanja! Povedo naj gori, da ob tem vpra-
šanju ne gre za politično gospodstvo, da tu
ne gre za Bog zna kake vrtoglave političke

programe, ampak da gre za najprimi-
tivnejše kulturne potrebe, brez
kojih ni življenja za nas!

Politiške vesti.

Državni zbor.
nadaljevala večeraj ra-
kov. Finančni minist-
je pripravljen odstop
del višjega dohoda i
odškodnino občino za to, kar zgubi ista po
preosnovi davkov Trgovinsko ministerstvo je
obvestilo zbornico, da je cesar potrdil za-
kon, s kojim se je nedeljni počitek raztegn-
nil tudi na krošnjarstvo.

Volilna preosnova. Če pa sedaj ne
pojda, potem pa nikdar več: slavni podod-
sek za volilno preosnovo nam obeča še pred
1. majem — torej danes? — Izjavo o seda-
njem stanju te preosnove. Ali še veče srče:
tudi še slavnější odsek snide se jutri, da si
— izvoli jednega namestnika za odstopivšega
barona Dipaulija. Kdo bi potem ne privoščil
zopet nekoliko počitka po tolikih naporih?!

Sedaj se je jelo gibati; pa naj še kdo reče,
da gospodje nimajo resne volje! — Ali šalo
na strani: gospodje so dali glas od sebe le
zato, ker so se spomnili, da bode jutri prvi
dan maja, praznik delavcev, ki znači resen
memento, da tisoči in tisoči že nestipno ka-
kajo na podeženje političkih pravic. Dvo-
mimo pa, da bi se ti tisoči in ti
soči dali potolažiti — lepimi besedami in
praznimi obetami. Kolikrat že so poslušali
oficijozni zaklicali v svet, da so se koalirana
gospóda sporazumela glede volilne preosnove,
toda vsikdar se je pokazalo, da so govorili
neresnice. In tako smo nverjeni, da tudi izse-
danje objavljenih nam objave ne izvemo ničesar,
ker — — — no, ker gospóda ničesar
storili niso.

1. maj. Ogrski minister za notranje
stvari je odredil, da v dan 1. maja delavci
ne smejo prirediti javnih sprevodov in zbor-
ovanj. Ta prepoved je močno razburila de-
lavske kroge. Ker so pa delavci sklenili, da
vzlic prepovedi prirede zborovanje v veliki
meri, utegne priti do resnih spopadov med
delavci in organi javne varnosti. — Tudi
uredniki vseh dnevnikov badimpeštanskih so
bili drugačnega menenja nego pa gospod mi-
nister za notranje stvari, kajti sklenili so,
da v dan 1. maja ne prirede večernih, v
dan 2. maja pa ne zjutranjih izdanj. Tako
je omogočeno stavec, da morejo praznovati
svoj „delavski praznik“.

Umetniška razstava v Benetkah se
otvori dne 1. maja: K otvorenju sta prišla v
Benetke tudi kralj in kraljica italijanska.
Tem povodom je došla tjakaj minole sobote
tudi naša cesarica Cesarica Elizabeta
je takoj posetila italijansko kraljevo dvojico,
Graber, bogataš in prostak, brezdušen šepo-
telnik in lakomernik. Iz bakra je tvoril zlato,
a to zlato dajal je Ungnadu za nove hrvaške
knjige. No ni ga dajal zastoj ali na leško
vero; kajti, luterški zavetnik moral mu je
založiti pol grada in mesta Samobora. Umrl
je Ivan, ne da bi odkupil zastavljenega pre-
moženja, umrl tudi Leonardo, ki je izsesal
do krvi nesrečne Samoborce ter zapustil
lepi plen sinu svojemu Krsti Gruberju. Ali je
za malo časa Kunalu je pokosila tudi mla-
dega brezdušnika smrt, in pol Samobora
ostalo je pod vladanjem udove mu Klare, le-
pote na glasu.

Ali niti druga polovica Samobora ni
ostala Ungnadovej krvi: Krstu, sinu Ivana
Ungnada, človeku vojaku, človeku raztočniku,
treba je bilo denarjev, sila denarjev. Bojeval
se je on pod kateresibodi zastavo, proti
vsakemu sovragu, ali vedno gospodski brez
vsakega računa. Premoženja malo, dolgovi

koja poslednja je takoj vrnila obisk. Cesa-
rica Elizabeta je odpotovala še isti večer na
jahti „Miramar“ v grad Miramar pri Trstu,
danes popoldne pa se je odpejala na Dunaj.

v Ljubljano dne 6. maja. Takoj, ko je Nj.
Vel. doznal o grozni katastrofi, ki je zadela
Ljubljano, izjavil je željo prepričati se na
lica mesta o škodi. Ker pa v porušeni Ljub-
ljani seveda ni moglo najti primerne biva-
lišča za Najvišji dvor, odpadlo je takrat
potovanje Nj. Vel. v Ljubljano, toda cesar
uporabi omenjeno priliko, da se v naglici
osebno osvedoči o nesreči, ki je zadela Ljub-
ljano. Z druge strani pa javljajo Tržaškemu
„Matinu“, da se Nj. Velikanstvo ne ustavi
v Ljubljani.

Darovi, priposlani „Edinosti“ za Ljubljano.
Našemu pozivu v pomoč bednim našim soro-
jakom odzvali so se doslej ti-le rodoljubje:
G. Edvard Horak v Trstu . 200 kron — st.
Gosp. Emil Pakiz, učitelj v
Štorjah 16 . — „
G. Fran Valenčič v Trstu . 10 . — „
Skupno 226 kron — st.

Nadejamo se, da bode sledilo temu
plemenitemu vzgladu še mnogo rodoljubov,
kajti i najmanjša svotica vsprejme se hvalež-
nostjo in iz malih svotic nabirajo se izdatni
zneski, s katerimi moramo po svoji moči po-
magati nesrečnim našim sobratom. Pokazimo
torej, da smo kristjani, da ne zapuščamo
svojega bližnjega v nesreči! Hvala in čast
gori omenjenim darovateljem, ki so se prvi
odzvali našemu pozivu!

Darovi tržaških Slovanov za Ljubljano.
Gospod Ivan Ivanov Jajčič
je nabral med svojimi znanci
in odposlal v Ljubljano . 125 kron 20 st.
Na drugem mestu izkaza-
nih, uredništvu „Edinosti“
pripisanih 226 kron — st.
Še izkazanimi 6570 kron 70 st.
Skupno 6921 kron 90 st.

Svoto, katero je nabral gosp. Jajčič, so
darovali gg.: Bratje Ribarič 20 kron; Josip
Kocjančič, Fr. Šime, Pertot, trgovec Pavletič
po 10 kron; Počkaj Fran 6 kron; Martin
Krže 5 kron; Ivan Rendič, Josip Bubnič,
Jak. Čuček, Matija Kolman, J. Pirih, Gaš-
persič, Rečič po 4 krone; Iv. Liput, Godnik
Vaclav, Josip Stantič po 3 krone; Ivan
Godnik, Ante Nabergoj, Antonija Urdih, Ante
Abramič, Karol Colja, Ivan Zelen, Rodoljub,
Fr. Weissel, Josip Vidmar po 2 kroni; N.
B. i krono 20 stotak; Ž. R., Gašperci,
Škapin, K. Jakopič, Ivan Treven, Nečitljivi,
N. N., Ivan Škedelj po 1 krono.

čenda. In odločil je, posnemati očeta, in za-
ložil še drugo polovico Samobora bogataše
Ambroza Gregorjancu, a po smrti Ambrože-
vej prišel je dolg v last negovih sinov Bal-
tazarja in Štepa.

Bilo je popoldne vedrega jesenskega
dne. Pred velikimi vrati samoborskega grada
razprostiralo je nekoliko koščkih lip temno
seno. Za lipo bilo je privezanih več osedla-
nih konj, a v hlada ležalo je kakih pet ali
šest oklopnikov. Po belem in zelenem pasu
videlo se je, da so to konjiki kake štajer-
ske deželne čete, ki so pričakovali svojega
gospodarja. Nemara je bilo gostov v gradu,
brzkone Nemaški oficirji so radi zahajali v
dvore gospe Klare, a ona jih je rada vspre-
jemala. Še za življenja Krste Gruberja častili
so se ta gospóda v Samoboru do mile volje;
kajti Gruber bil je Nemeec kakor oni. Pa tudi
sedaj so se večkrat vračali, rajše vračali k
mladej lepej udovici. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.
Spisal A. Senca.

VIII.

Nad gorj je paval jesensko sonce.
Starodavni hrasti objemajo se gostimi vejami
kakor oboki starinskega hrana. V dobro-
dejnem hladu, v bajnem polmaraku gozdnem
sanja majč na dušica, gleda iz grma rudeča
malina; v prodolu šteje kuharica kuhaje leta
svojega življenja, a brhka veverica skaklja
od veje do veje. Le ta pa tam zablišči se
zlato sonce skozi gozdno goščavo, ter vidiš,
kako prebira ponosni jelen po ravni tanke
noge, ali kako se vije srebrna bistrice pod
temnim, ostrolistim bodijem.

Sred te gore stoji grad samoborski, ka-
kor zlato jabelko v krilu krasotice deklice, ka-
kor belj metulj na listnatej roži, te pod njim
prijazno mestece Samobor.

Mogočen, prostran in lep bil je Samo-
bor, lepo in prostrano njegovo gospodarstvo,
pod katero je spadalo tudi trgovšče. Ni se
torej čuditi, da se je vsakdo, ki je imel re-
jeno mošnjo in krepko pest, poganjal zanj.
V drugi polovici šestnajstega veka posedo-
vala sta grad samoborski dva gospodarja, a
nijeden ni bil pravi. Od starodavnih časov
bili so na gospodarji Ungnadi, rodbina šta-
jerska, ki se je na pol pohrvatila bila. No
Ivan Ungnad, človek svoje volje in svoje
glave, strasten je bil prišast Luterjevega
nauka, in vedno je snoval in eikal na to,
da bode hrvaška in slavonska zemlja do ko-
renike luterška. In trošil je, kar mu je da-
jalo premoženje, dolžil se prek svoje moči,
da mu bode možno tiskati luterške knjige
hrvaškim slovom, a po knjigah da postane
luterška vsa kraljevina.

Strasti Ungnadovej priskočil je v pomoč
gospodar samoborskih rudnikov Leonardo

K položaju v Ljubljani. Sinoč je došla iz Ljubljane ta le brzojavka: „Včeraj (28.) ob 5. uri 5 min. popoldne pojavil se je kratek, toda močan sunek, pred sunkom je bilo čutiti močno podzemsko bobnenje. Po noči je bilo občutiti dva rahlejša sunka. Ljudstvo, katero biva v šotorih, mnogo trpi vsled deževnega, hladnega vremena. Vse cerkve, izvenzmično steno cerkev, so še zaprte; služba Božja vrši se pod milim nebom. Zdravstveno stanje prebivalstva je normalno.“

Ti novi sunki sicer niso povzročili nikakoršne nove šole, toda zbegali so zopet ljudstvo, ki se je bilo že nekoliko pomirilo.

Dunajski pomožni odbor je naprosil drž. poslanca dr. Ferjančiča, da odpotuje v Ljubljano in okolico ter sporoči odboru izlastnega videza o razmerah. —

Vabilo k veselici z igro in plesom, kijo priredé Sežanske rodoljubkinje dne 5. maja 1895. v gostilni pri „Tehtnici“ v Pollejevih prostorih, na korist ponesrečenim Ljubljancem. Vsopred bode jako zanimiv. Med drugimi točkami bode tudi šaljiva „lotarija“ zelo zanimivimi dobijki, o kojih nam je došlo od strani doktorjev prava, zdravilstva in dr. jako laskavo priznanje. Vstopnina 1 krono. Ker je namen veselici vzvišen, se radodarnosti ne bodo stavile meje. Začetek točno ob 4. popoldne. K obilni vdeležbi vabi najljubše

ODBOR.

Za Ljubljano. Skromni prostor našega lista in pa obilje drugega gradiva nista nam dovolila do danes, da objavimo imena onih rodoljubov, ki so nabrali v gostilni g. Kravosa „Pri zlati kroni“ svoto 60 kron, kateri znesek smo izkazali v 50. številki našega lista, izdanje za 26. t. m. med darovij tržaških Slovanov za Ljubljano. Omenjeno svoto, ki je bila odposlana dne 22. aprila uredništvu „Slov. Naroda“, darovali so gg.: Nehrony in Čudvod nabrala sta (Nehrony 2 kroni) 12 K.; Zaverl Jakob 4 K.; po 2 kroni: Andolšek Matija, Tomazin Fran, Žiberna Lovro, Godina Fran, Smit Hinko, Miklavac J., Vičič Josip, Počkaj Anton; po 1 krono: Kravos Fran, Godina I., Zadnik J., Godina Fran, Matko Ljudvik, Sošič Ante, Starina Stopar Fran, Kolb Josip, Može Petar, Godnik Fran, Juvanc Ivan, Babuder Fran, Švara, Strava, Grgolet Josip., Žagar Bogomir, Botič Izidor, Petrovič Vekoslav, Žerjal Ivan, Andrejčič Fran in Ščuka Ante; po 60 stot.: Kukanja Ante, Maršak Ivan in Duhenek Dragotin; Čenčur je daroval 50 stot., po 40 stot.: Zabrič Ivan, Mlač Ant., Ličen Andr., Poljšak Miha, Stopar, Vrtovec Josip in konečno po 20 stot.: Bajc, Vidmar Andrej, N. N., Bezek Ante, Sulčič Andrej.

„Piccolo“ dobrosočestnost. Te dni so nabrali nekateri Lah v gostilni „Al Casson“ v Trstu svoto 7 gld. v korist Ljubljani. Nabiralatelj je nesel ta znesek uredništvu „Il Piccolo“, toda brezdušni uredniki tega brez značajnega lista tega denarja niso hoteli vsprejeti na objavo! Je-li treba še komentarija v dokaz sovražstva proti Slovanom, katerega goji „Piccolo“? Židje in pa ona svojati, ki se zbira okolo njih?

Grozno, — nečuvano! V soboto zvečer je britko zajokal „Il Piccolo“ in včeraj je ta jok odmeval po Dunajski „N. Fr. Presse“. Gorje! Gorje! Dogodilo se je nekaj strašnega. Minolo soboto je porotno sodišče gorško prvokrat obsodilo slovenski — slovenskega obtoženca! Dobri genius italijanske kulture in italijanskega pravicoljubja, zakri si svoj obraz! Strašno si užaljeno ti laško resnicoljubje s tem, da so drugi dobili svojo — pravico. Gorje! niti sodišča ne umejo števati tvoje „narodne posesti“! Gorje, gorje! —

Ne pričakujte od nas, da bi zaresno odgovarjali na smešno jeremijado „Piccolo“, kajti z ljudmi, ki nočejo poznati pravice, ni da bi se človek prepiral. Le jedno besedo. „Piccolo“ grozi s protesti. Naj le protestujejo: avstrijskih zakonov vendar ne omaje nikdar slepa jezica gorških krivčnikov.

Gosp. Kastelic in družba, kaj pravite k temu? Ali vam zasvita sedaj v glavi, komu ste služili se svojo agitacijo proti naši narodni stranki? Menili ste siromaki, da agitujete za-se, a v resnici ste agitovali za naše najljubše narodne nasprotnike. Mar menite, da ti nasprotniki pravijo sedaj: „Kastelčeva slovenska narodna stranka — in vi zatirjate vedno, da ste „narodni“! — je dobila v Podgradu toliko in toliko glasov? Kaj šel Ne vam pripisujejo Italijani te glasove, ampak sebi, italijanski stranki! Citajte le „Il

Presse“ z dne 27. t. m., da se uverite, da italijanska stranka vspehe Vaše agitacije reklamuje — za-se! Tam naglašajo samozvestno: „Mi, Italijani, smo dobili v Podgradu — v tej takozvani trdnjavi hrvaštva — 122 glasov. V podgradskem okraju, kjer ne dobis med domačim ljudstvom nijednega Italijana, ako bi ga tudi iskal z lučjo, v tem okraju se ponajšje Italijani z 122 glasi kot se svojo najkrasnejšo moralno zmago!! Tako kujejo Italijani kapital iz — slovenske zaslepljenosti! Častno je, ako tudi pademo po krepki in moški borbi proti nasprotniku, ali zaradi srana moramo gori do ušes, ako lastni rojaki potiskajo nasprotnikom orožje v roko, da nas isti morejo zasmejevati po lastnih glasilih ter se ponajšje „moralnimi zmagami“. Naši nasprotniki so že sami po sebi močni in — kar je še hujše — brezobzirni do skrajnosti. Ali ni to pravo herostatsko početje, ako gredo naši lastni rojaki takim nasprotnikom na roko, da morejo isti lagati v svet in falziškovati resnični značaj naši deželi. Udarci od nasprotnika bole, ali stokrat bolj bole udarci, došli od bratov. Gospoda Kastelca in družbo pa prosimo, da stopijo na plan odprtim vizirjem: ako že hočejo iskati svoje sreče v nasprotnem taboru, store naj to očitno in vržejo naj očitno ol sebe nimbus „narodnjaštva“, da bode vsaj vdale naše ljudstvo, s kom ima posla! Tisti zakotni igri moramo storiti konec: ali belo ali črno, druge „srednje poti“ ni pri sedanjih naših razmerah!

Pošta v Barkovljah. Z dnem 15. maja t. l. uvede se pri poštne uradu v Barkovljah tudi ruralna poštna služba (kakor je v navadi po deželi). Poseben poštni sel bode odhajal vsak dan ob 1. uri pop. od poštne urada v Barkovljah ter obhajal vasi, odnosno skupine poslopij: trdnjavo Krečič, hišo Gombač, Komesčino, Trstenik, Gasparetti, „rumeno hišo“, Bajdovce, Bajarde, Flajdo, Cjake, Koščjak, Judovac in Čedaš ter se bode vračal po peti uri popoldne k poštne uradu.

Občni zbor „Del. podpornega društva“ se bode vršil dne 12. maja v dvorani „Tržaškega Sokola“ v ulici Farneto št. 352.

Volilski shod. Ker se bliža občni zbor „Tržaškega Sokola“, vabljani so vsi bratje člani, da se snidejo prihodnjo nedeljo ob 2. uri popoldne v telovadnici na posvetovanje za sestavo novega odbora.

Nekateri člani.

Troje vprašanj. Z Vipavskega smo prejeli nastopni dopis: I.) Jeseni l. 1894. objavil je bil naš deželni odbor kranjski, da odda pomladi l. 1895. iz deželne trtnice v prisilni delavnici par tisoč okorenjenih cepljenih trt za določeno ceno. Naročila bila so baje velikanaka in so visoko presežala število omenjenih trt, kar je pač najživejša slika vinogradskih naših razmer in potreb. Vsled tega, in pa ker se je baje veliko število omenjenih trt menda pri izkopavanju pokvarilo, skrečile so se naročbe razumno vsem naročnikom in se jim je to skrečeno število potom županstev prijavilo. — Pred kakimi 8 dnevi razposlala je deželna trtnica naročene trte naročnikom. Vipavski naročniki prejeli so jih po predsedniku vipavske kmetijske podružnice g. dekanu Erjavcu ter je bil vsak po deželni trtnici in g. dekanu obveščen, koliko in kakoršne vrste trt prejme. To novo obveščenje nas je ljuto iznenadilo, kajti prvotno skrečeno število, skrečilo se je zopet za celo polovico! Toda najhujše še-le pride. Naročniki dobili smo kakor rečeno, nakaznice na določeno vrsto in število trt in pri prejemanju predložile so se nam tudi prejemnice v podpis, s kojimi vsak naročnik deželnej trtnici prejem tolike in takih trt potrjuje. V resnici pa ni nikdo nas — vsaj kolikor je meni znano — nobene cepljene trte prejel, dasi je imel kar 2 nakaznici na nje v rokah in dasi je bilo na njih točno izračunano, koliko mora vsakdo za naročene cepljene plačati, ter je bila na nakaznici mej vrstami celotne tiha groznja čitati, da se bodo cepljene le proti gotovemu plačilu oddajale. Mi nočemo nikomur krivice delati, dasi smo uprav nelepo oslepljeni; hočemo pa spregledati in zato dotične činitelje javno vprašamo, jeli bila sploh kaka okorenjena cepljena trta za naročnike poslana na vipavsko podružnico; ako so bile poslone, koliko in katere vrste in kam so prišle; ako pa ni bila nobena poslana, zakaj ne, in kako se drzno norčevanje z naročniki opravičuje?

II. Na Slapu imamo državno trtnico

za Vipavski okraj. V njej pocepilo se je večje število ameriških trt. Ker je ta trtnica osnovana le za Vipavski okraj, verovali smo čvrsto, da se bodo v njej vzgojene cepljene in necepljene kolči in bilje po potrebi upotrebljevale v prvi vrsti jedino le za vipavske vinogradnike. Toda mi obracamo, Bog obrne, g. Reischel pa na glavo postavi. Vipavci krvavo potrebujejo cepljenih ameriških trt in kar beračije in prosjačije za-nje. Sam voditelj državne trtnice na Slapu mogel bi povedati, koliko jih je bilo, ki so ga prišli prosit za vsako ceno omenjenih cepljenih trt. Ali Vipavec ne sme dobiti na svoji zemlji in zanj vzgojenih trt! G. Reischel je kar na kratko zaukazal voditelju državne trtnice na Slapu, naj vse cepljene trte kar najhitreje zamota in odpelje na Dolenjsko, menda v Črnomelj, kar se je glasom zatrdila z najkompetentnejše strani tudi točno izvršilo. Mi ubogim Dolenjcem gotovo želimo, da si čim prej opomorejo, mislimo pa, da bi se to tudi brez nas lahko zgodilo, kajti Dolenjci imajo neprimerno obsežniše in starejše trtnice nego mi, ter bi si mogel g. Reischel vsaj za Dolenjsko potrebne cepljene trte doma vzgojiti, ali pa vsaj v dež. kmet. šoli na Grmu kupiti. Mi nimamo ničesar razen tega in še to se nam netaktno in brezobzirno jemlje; kako hočete vzbuhati mej ljudstvom zanimanje za ameriške trte. Radovedni smo, kako se opraviči ta udarec v obraz Vipavcem? G. Reischel operi si jezik in poprimi besedo ter povej nam, zakaj so se cepljene trte za drag denar prosečim Vipavcem odrekle in za Dolenjce porabile? — III. Kedaj postane našega deželne odbora pismena objuba z dne 2. oktobra 1894. števil. 1722 kri in meso? —

IVAN BOŽIČ.

za-se in za tovariše.

Knjižica o potresu. V kratkem izide v založbi knjigotrca A. Zagorjana v Ljubljani knjižica, kateri bode naslov „Velikonedeljski potres v Ljubljani“. V tej knjižici je natančno popisan potres z dne 14. aprila in vsa škoda, katero je povzročil.

Policijsko. 18letnega postopača Josipa Corera in vrednega njegovega 23letnega druga Josipa Voucha, išče tržaška policija že kakih 4 mesecev zaradi raznih tatvin, katero sta izvršila ta „čestita“ uzmoviča. Predsinočnem pa so ju zasacili stražarji v njihovo skrivališču: v zapuščenih kolibi poleg bivšega železniškega predora pred Barkovljami, v katerem je sedaj skladišče italijanskega vina. Seveda so ju uklenili in odpeljali v zapor. — Trgovski pomočnik Peter C. prijavil je polic. komisarijatu v ulici Scussa, da mu je neznan tat ukradel svoto 115 gld. in pa menico, glasečo na 100 gld.

Najnovejše vesti.

Lošinj 30. Volitve volilnih mož v tem okraju so dovršene. Zmagali smo v vseh občinah izvenzmi Osor in Lošinj.

Dunaj 30. (Poslanska zbornica.) Poslanec Pacak in tovariši so podali nujni predlog, zadevajoč imuniteto govorov, izustnih v poslanski zbornici na českem jeziku. O predlogu bodo razpravljali koncem seje.

Dunaj 30. Odelek za volilno preosnovo je imel danes sejo, da izvoli jednega člana v pododsek na mesto Dipaulija. Na vprašanje je izjavil načelnik grof Coronini, da so razprave v pododseku že precej napredovale in bode isti mogel v nedeljni bodočnosti poročati odelku o svojem delovanju. Poslanec Brzorad je predlagal, da naj pododsek pred poročila o svojem delovanju nego se izvrši volitev. Ta predlog so odklonili in se je takoj začela volitev jednega člana v pododsek. Ker pa je 5 členov odšlo med glasovanjem, bilo je oddanih samo 17 glasovnic (med temi 15 za posl. L. u. p. u. l.), in je bila volitev brezvapešna, kajti za absolutno večino trebalo bi 19 glasov. Seja se je morala zaključiti ob splošni potrtosti koalirane gospode.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.26 — 7.27 Pšenica za pomlad 7.15 do 7.25 — Ovas za jesen 6.10 — 6.13 Rž za pomlad 6 — 6.05 Koruza za maj-juni 6.99-7.01, za juli-avgust 7.02 — 7.03 Pšenica nova od 78 kil. f. 7.30 — 7.35 od 79 kil. f. 7.35 — 7.40 od 80 kil. f. 7.40 — 7.55 od 81 kil. f. 7.45 — 7.50 od 82 kil. f. 7.50 — 7.55. Ječmen 6.65-8.10, prosa 6.20 — 8.80, rž nova 5.85 — 6. Pšenica sredno popravševanje. Prodaja 20000 met. stot. trg mirneje. Vreme: jako lepo. **Praga.** Noradmirani sladkor za maj f. 12.75 nova letina 12.05. **Praga.** Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatec precej f. 23 — 28.25. April sept. f. 28.50 — 28.75 Concess 23. —. Četvorni 30 —. V glavah (sodih) 30.25. **Havre.** Kava Santos good average za april 93.50, za juli 93.75. **Hamburg.** Santos good average za maj 77.75 september 76.50 december 77.25.

Dunajski berna 30. aprila 1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.30	101.30
„ „ „ v srebru	101.25	101.50
Avstrijska renta v slatu	123.50	123.70
„ „ „ v krouah	101.45	101.50
Kreditne akcije	389 —	397.75
London 10 Lat.	122.25	122.25
Napoleoni	9.58	9.70
20 mark	11.94	11.94
100 italj. lir	45.90	44.05

Izjava.

Podpisana srenjaka predstojnika in duh. pastir v Riemannih pričajo, da v naši vasi Riemannih pri Sv. Jofetu . . . ni duha ne sluha po kozicah; bili so sicer štirje sluhaži: dva osebi sta umrli in dve zadnji popolnoma okrevali na kozicah; sedaj pa, hvala Višjemu, se čez mesec dni ni več slišati o kakem novem pojavu. O tem so je prepričali tudi isti c. kr. okrajni zdravnik, g. Dr. Račojkovič, prišedši dne 10. aprila službeno v našo vso in nedobivši nobene več novega sluhaža (kozice), zaukazal je sobe in v njih nahajajoče se roči disinfectirati.

Toliko v prepričanje sl. občinstva, ki so je dalo zbrgati po neosnovanih glasih nekaterih tujih nam listov.

V Riemannih, dne 29. aprila 1895.

Miha Kureš, srenjski predstojnik. **Gregor Bordon,** srenjski predstojnik. **Fr. Kramberger,** duh. pastir.

Podpisana si uosjava najljubše naznaniti, da sva prevzela že skozi 30 let obstoječo, slavnemu občinstvu tukaj in v okolici dobro poznano trdvo **G. Olifšič** ter se priporočava sl. občinstvu, da bi naju isto blagohotno podpiralo s naročili.

Priporočamo se posebno št. duhovščini in gg. uradnikom tu in v okolici, da blagovolijo naju vsestransko podpirati ter obljubljajo, da bodeva točno in koliko najbolj mogoče dobro postregla s nizko ceno in dobrim blagom.

Za obilno naročbo priporočava se

Olifšič & Comp.

Via S. Cattarina št. 9

Cenilnik pošilja se na zahtevo brezplačno.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.

(nasproti viliči vojašnici),

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicykle)

(model 1895).

Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor se zna voziti, nauči se ga brezplačno. Pošilja se na delo in na vse kraje. — Opozorju se posebno na to, da so kolesa tudi isposajajo proti niski odškodnini.

I. M. LAVRENČIČ.

Nova Tržaška tvernica gas. voda, ulica Rossetti št. 1 dvorišča. Raspoliža po krčmah v mestu velike steklenice po 3 mvd. in male po 3 mvd., pasarete raz. baje po 3 mvd.

Slavnemu slovenskemu občinstvu se prav tople priporočajo podpisani

I. M. Lavrenčič.

Točijo se domača in istreška izvrstna vina.

Josip Katalan v Rajanu

PRI „Dvanajstih Murvah“

Priporočajo se sl. občinstvu za obilen obisk.

Dreherjevo pivo. Kuhinja je preskrbljena s mrazimi in gorkimi jedili.

Br. 1619

Razglas.

Vsled odloka c. kr. okrajnega glavarstva v Voloskem z dne 13. novembra 1894 št. 10130 vršila se bo pri tem občinskem glavarstvu dne 14. maja 1895 ob 10. predpoludne javna dražba proti znižani ceni od gld: 2750, za popravo župne cerkve v Brezovici.

Sprejemale se bodo tudi pismene ponudbe, previdene kolekom od 50 kr., katere morajo biti uložene pri podpisnem v dan pred dražbo.

Toliko ustmene kakor pismene ponudbe previdene morajo biti z varščino 10% proračunjene cene.

Stavbeni in dražbeni pogoji, načrti in proračun so na ogled ob uradnih urah pri tem občinskem uradu.

Občinsko glavarstvo v Materiji, dne 20. aprila 1895.

Občinski glavar:

Kastelic.

Nič več kašlja!

Balsamski petoraliski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, dobiva se v olikovani veliki PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.